

vil beskyttede interesser som udgangspunkt ikke være berørt, og risikoen for at støde ind i beskyttede objekter med den konsekvens, at arbejdet skal standses, er minimeret i væsentligt omfang.

Det bemærkes, at den gældende § 14, stk. 4, hvorefter der kan fastsættes særlige regler om beskyttelse af fortidsminder eller vrage, ikke er medtaget i bestemmelsen, men foreslås ophævet. Baggrunden herfor er, at en sådan generel mulighed nu findes i naturbeskyttelseslovens § 51, som fik sin nuværende udformning, herunder med hensyn til det geografiske anvendelsesområde, ved lovrevisionen i 1992. Den gældende § 14, stk. 4 er derfor overflødig.

Til nr. 2. (§ 14a)

Denne bestemmelse er ny og tager sigte på »pludselige« fund af fortidsminder eller vrage under et anlægsarbejde el.lign. Efter bestemmelsen skal bygherren anmelde fundet til kulturministeren, jf. lovforslagets § 28, og arbejdet skal standses. Herefter beslutter miljø- og energiministerens (Skov- og Naturstyrelsen) inden 4 uger, om arbejdet kan fortsætte eller om det fortsat skal være indstillet, indtil der er foretaget en marinarkæologisk undersøgelse. En sådan undersøgelse skal i givet fald gennemføres hurtigst muligt. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at udgiften til undersøgelser og evt. sikring af det påtrufne fortidsminde eller vrage skal afholdes af den ansvarlige for anlægsarbejdet eller aktiviteten.

Overvejelserne om at foreslå en sådan bestemmelse har bl.a. baggrund i en afgørelse fra Naturklagenævnet i en sag om fund af et skibsvrage i forbindelse med uddybningsarbejder i Ebeltoft fiskerihavn. Arbejdet blev standset, og Skov- og Naturstyrelsen meddelte påbud om udførelse af en marinarkæologisk dokumentation og efterfølgende sikring af vraget, udført af Nationalmuseet og betalt af bygherren, Ebeltoft Kommune. Dette var i overensstemmelse med hidtidig praksis. Ebeltoft Kommune påklagede betalingspåbuddet.

Naturklagenævnet ophævede Skov- og Naturstyrelsens afgørelse, fordi nævnet fandt, at der med den nuværende udformning af § 14 (stk. 2) ikke kan stilles krav om en marinarkæologisk dokumentation og efterfølgende tildækning, betalt af bygherren. Naturklagenævnet tilkendegav bl.a. i afgørelsen, at »der må være angivet en udtrykkelig hjemmel til at pålægge udgifter til undersøgelse og tildækning af et skibsvrage som det omhandlede«.

Udover dette hjemmelsproblem i relation til at pålægge bygherren de nævnte omkostninger, kan der drages den erfaring fra sagens forløb, at en beskyttelsesbestemmelse som den gældende § 14, stk. 2, ikke i

sig selv udgør et velegnet instrument til at håndtere en situation, hvor beskyttelsen »pludselig« er truet.

Forslaget til § 14a, der supplerer de generelle beskyttelsesbestemmelser i § 14, stk. 1 og 2, giver et klart operationsgrundlag for bygherren og myndighed i sager vedr. »pludselige« fund og tilvejebringer herudover den nødvendige hjemmel til at pålægge bygherren den økonomiske omkostning ved undersøgelse og evt. sikring af det fundne fortidsminde eller vrage. Sammen med den foreslåede § 14, stk. 4, skal bestemmelsen udgøre et incitament til, at de kulturhistoriske interesser undersøges på forhånd. En situation, som den, bestemmelsen regulerer, forudses derfor kun at forekomme meget sjældent.

Fund under et anlægsarbejde m.v. skal anmeldes til kulturministeren (museumsstyrelsen) efter reglerne i museumslov (jf. lovforslagets § 28). Museumsstyrelsen underretter uden unødigt ophold og efter en på forhånd aftalt procedure Skov- og Naturstyrelsen om, at der er sket et fund under et anlægsarbejde. Skov- og Naturstyrelsen varetager herefter myndighedsopgaverne i forbindelse med den opståede § 14a-situation, og skal herefter inden for 4 uger skabe klarhed over om og hvordan arbejdet kan fortsætte. Hvis der ikke inden for denne frist er truffet en beslutning i henhold til § 14a, stk. 2, kan arbejdet genoptages.

Konkret vil der herefter ske det, at Skov- og Naturstyrelsen får foretaget en marinarkæologisk forundersøgelse. Formålet med en sådan undersøgelse er for det første at konstatere, om der er tale om et beskyttet objekt, og for det andet – hvis dette viser sig at være tilfældet – at fastslå udstrækning, bevaringstilstand og datering af det fundne fortidsminde eller vrage. Undersøgelsen foretages af marinarkæologiske dykkere, som rekvireres i museumsstyrelsen.

Hvis der ikke er tale om et beskyttet objekt, meddeler Skov- og Naturstyrelsen bygherren, at arbejdet kan fortsætte. Dette skal ske inden 4 uger fra anmeldelsen.

Hvis det viser sig, at der er tale om et beskyttet objekt, skal Skov- og Naturstyrelsen vurdere fundets kulturhistoriske værdi. Skov- og Naturstyrelsen vil som altovervejende hovedregel til brug for denne vurdering indhente en kulturhistorisk faglig udtalelse hos museumsstyrelsen. Vurderingen kan føre til to forskellige resultater, nemlig at fundet har henholdsvis ringe eller betydelig kulturhistorisk værdi.

Hvis fundet har ringe værdi meddeler Skov- og Naturstyrelsen bygherren tilladelse til at arbejde videre med den konsekvens, at fundet ødelægges helt eller delvis. Denne tilladelse meddeles efter § 65, stk. 1, jf. § 14, stk. 1 eller 2. En sådan tilladelse skal i givet fald også meddeles inden 4 uger fra anmeldelsen.